

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

5.3.2014

B7-0233/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o strategiji EU-a za Arktik
(2013/2595(RSP))

**Sabine Lösing, Willy Meyer, Jacky Hénin, Nikola Vuljanić,
Patrick Le Hyaric, Marie-Christine Vergiat**
u ime kluba GUE/NGL

RE\1022057HR.doc

PE529.631v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

**Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a za Arktik
(2013/2595(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravu mora (UNCLOS) donesenu 10. prosinca 1982. i na snazi od 16. studenog 1994.,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC) i Konvenciju o biološkoj raznolikosti,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda od 13. rujna 2007.,
- uzimajući u obzir Dokument o klimatskim promjenama i međunarodnoj sigurnosti Visoke predstavnice i Europske komisije upućen Europskom vijeću od 14. ožujka 2008.,
- uzimajući u obzir Procjenu utjecaja na arktičku klimu koja je objavljena na četvrtom sastanku ministara Arktičkog vijeća u Reykjaviku 24. studenog 2004.,
- uzimajući u obzir komunikacije Komisije od 26. lipnja 2012. (JOIN(2012)0019) i od 20. studenog 2008. (COM(2008)0763) o politici EU-a o Arktiku,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2011. o održivoj politici EU-a za krajnji sjever¹,
- uzimajući u obzir Plan za Arktik mornarice SAD-a od 10. studenog 2009.,
- uzimajući u obzir članak 115. Poslovnika,
 - A. budući da će učinci klimatskih promjena koje potječu gotovo isključivo izvan Arktika imati utjecaja na tu regiju; budući da će, konkretno govoreći, povlačenje morskoga leda vjerojatno dovesti do nepredvidljivih i razornih učinaka i posljedica na okoliš u drugim dijelovima planeta te do povećanja pomorskog prometa, osobito između Europe, Azije i Sjeverne Amerike, istraživanja i iskorištavanja prirodnih resursa, posebno plina, nafte i drugih ruda, ali i prirodnih resursa poput ribe, te iskorištavanja morskih genetskih resursa, do porasta aktivnosti rudarenja i sječe šuma te povećanja turističkog djelovanja;
 - B. budući da će industrijsko iskorištavanje Arktičkog oceana, koji je prethodno bio zaštićen ledom, imati ozbiljan učinak na iznimno osjetljiv arktički ekosustav i na svjetsku klimu;
 - C. budući da se povećanom dostupnošću ogromnih resursa ugljikovodika u arktičkoj regiji mijenja njezina geostrateška dinamika uz moguće posljedice za međunarodnu stabilnost i europske sigurnosne interese te budući da povećan interes država članica EU-a i NATO-a vodi militarizaciji krajnjeg sjevera; budući da je Rusija u prosincu 2013.

¹ SL C 136 E, 11.svibnja 2012., str. 71.

najavila svoju namjeru, koja je dijelom njezinih prioriteta, da uspostavi snage na Arktiku kako bi zajamčila vojnu sigurnost i zaštitila svoje državne interese u toj regiji;

- D. budući da je u prosincu 2013. Kanada UN-u podnijela zahtjev za priznanje prava na arktički teritorij, kojim bi bio obuhvaćen i Sjeverni pol;
- E. budući da jedini autohtonji narod u EU-u živi u Švedskoj i Finskoj; budući da autohtone narode Arktika i njihova civilna društva treba promatrati kao glavne zainteresirane strane u procesima koji se razvijaju na Arktiku;
- 1. zauzima stajalište da bi najbolji način zaštite prirodnih resursa bio uvođenjem moratorija na industrijsko iskorištavanje regije Arktičkog oceana, koji je dosad bio pokriven ledom, i da taj moratorij mora ostati na snazi dok se ne doneše pravno obvezujući nadređeni okvir kojim bi se pružila puna zaštita ekosustavu i stanovništvu Arktika; naglašava da se svaki sporazum o moratoriju mora sklopiti sa zemljama i narodima, posebno autohtonim narodima, koji naseljavaju zemlje te regije; smatra da treba osnovati fond u okviru kojeg bi se stanovništvu Arktika pružila nadoknada za njegovo suzdržavanje od korištenja arktičkim prirodnim resursima;
- 2. potvrđuje da EU, kao i druga razvijena područja svijeta, znatno doprinosi klimatskim promjenama i stoga snosi posebnu odgovornost;
- 3. smatra Arktik iznimno osjetljivim ekosustavom u kojem su učinci klimatskih promjena osobito vidljivi te imaju katastrofalne i nepopravljive posljedice na ostale regije svijeta;
- 4. naglašava da je potrebno zaštititi krhak okoliš Arktika te ističe važnost opće stabilnosti i mira u toj regiji; naglašava da bi EU trebao provoditi politiku kojom se jamči da je najveći od svih prioriteta onaj o zaštiti arktičke regije, koja je sa svoje strane jedan od glavnih regulatora svjetske klime i glavni izvor zarade za stanovnike te regije;
- 5. naglašava vodeću ulogu koju EU mora imati u smanjenju onečišćenja koje prodire u arktičku regiju, između ostalog i dalekosežnim prijenosom onečišćujućih tvari; ističe da će klimatske promjene na Arktiku imati katastrofalan i nepopravljiv utjecaj na obalna područja u Europi i izvan nje, kao i na industrije koje ovise o klimi, a nalaze se u Europi i izvan nje, poput poljoprivrede, obnovljive energije, ribarstva i prometa;
- 6. naglašava da učincitopljenja leda imaju samo manje, kratkotrajno pozitivne posljedice na gospodarski razvoj u odnosu na mnogo veća zbivanja u arktičkoj regiji koja su dugoročno razorna za okoliš;
- 7. sa zabrinutošću primjećuje sve veću militarizaciju arktičkih država, Rusije i država NATO-a – SAD-a, Kanade, Danske i Norveške, u arktičkoj regiji i smatra da Plan za Arktik mornarice SAD-a, povećanje broja kanadskih arktičkih rendžera, vojne vježbe provedene u kolovozu 2010. i planirano razmještanje ruskih postrojbi do 2020. ne doprinose poticanju konstruktivnog razumijevanja i suradnje u toj regiji; ističe da su arktičke države u nekoliko navrata iskazale svoju predanost rješavanju, te da su u nekim slučajevima i radile na rješavanju, mogućih sukoba interesa u skladu s načelima međunarodnog prava;

8. priznaje da iako postoje očigledne razlike između Arktika i Antarktike, postoje i očite sličnosti; ističe da se tekstom Ugovora o Antarktici uspješno stvara okvir za mirno istraživanje i suradnju bez zapletanja u teritorijalne sporove i ne dovodeći u pitanje postojeće granice suverenosti; naglašava da su ti isti ciljevi o mirnom istraživanju i suradnji dovoljno opsežni i da je situacija dovoljno slična da bi se smatrala posve odgovarajućom i u arktičkom kontekstu;
9. podupire suradnju u sklopu Arktičkog vijeća koje može poslužiti kao okvir za mirnu suradnju kojom se štiti arktičko stanovništvo i sam Arktik;
10. poštuje inicijativu islandske Vlade da se prekinu pregovori o članstvu u EU-u; vjeruje da je važno održavati dobre odnose i razvijati užu suradnju s Islandom na područjima od zajedničkog interesa;
11. izražava svoju zabrinutost u pogledu zbivanja između EU-a i obalnih država kad je riječ o kvotama za izlov ribe te se nada pravednom rješenju;
12. svjestan je potrebe za resursima koju nameće sve brojnije svjetsko stanovništvo; ustvrđuje da su dostupni dosta resursi za trenutačno svjetsko stanovništvo, osobito ako se izvede dalekosežan zaokret prema uporabi obnovljivih izvora energije i tehnologije za uštedu energije, no priznaje i da se nepravednom raspodjelom iskorištavanja resursa stvaraju krajnje siromašne i krajnje bogate regije u svijetu te stoga poziva na donošenje političkih, gospodarskih i socijalnih mjera i izvođenje dalekosežnog zaokreta prema uporabi obnovljivih izvora energije i tehnologije za uštedu energije kako bi se ispravila ta neravnoteža; smatra da ekološki štetno iskorištavanje naftnih i plinskih rezervi za koje se vjeruje da postoje u Arktiku nije rješenje, već poziva na neograničenu zaštitu tog iznimno osjetljivog ekosustava;
13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te Arktičkom vijeću, vladama i parlamentima država članica EU-a i vladama i parlamentima država arktičke regije.